

Danske
Arkitektvirksomheder
Vesterbrogade 1E, 2. sal
1620 København V
Tlf 3283 0500

FRI
Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
Vesterbrogade 1E, 3. sal
1620 København V
Tlf. 3525 3737

DOKNR-16-880

15. januar 2019

Høringsnotat "Som Udført"

Ifm. Høring om udkast til Som Udført 2019

FRI og Danske Arkitektvirksomheder har efter et længere tilløb udarbejdet udkast til ny ydelsesbeskrivelse "Som udført" 2019, som erstatning for den tidligere "Som udført" 2000.

Revisionen kommer nu som en konsekvens af udgivelse af "Ydelsesbeskrivelse for Byggeri og Landskab" 2018 og vedtagelse af Bygningsreglement BR 18.

"Som udført" 2000 gav mulighed for at vælge ét af tre foruddefinerede niveauer og gav endvidere mulighed for at parterne selv kunne vælge "særlig aftale" og selv definere afleveringsniveauet.

"Som udført" 2000 definerede "niveau 1" som den opdatering af projektet der kan anvendes, hvor der ikke er registrerings- og dokumentationsbehov ud over det, der kræves af byggemyndigheder for at opnå ibrugtagningstilladelse. I de tidligere ydelsesbeskrivelser er niveau 1 defineret som normalydelsen.

Dette udgangspunkt er fastholdt i "Ydelsesbeskrivelse for Byggeri og Landskab" 2018 der som normalydelse forudsætter, at rådgiveren afleverer sit projekt opdateret "som udført" i det omfang, det er nødvendigt for myndighedsgodkendelse og ibrugtagningstilladelse.

I den nye "Som udført" 2019 er dette angivet som "standardniveau myndighedsprojekt". Det gældende Bygningsreglement BR 18 stiller ret betydelige krav til omfanget af denne dokumentation, og det er derfor vor vurdering, at det vil være tilstrækkeligt for mange bygherrer. FRI og Danske Arkitektvirksomheder samarbejder aktuelt med Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen om at skabe et konsolideret grundlag for hvordan dokumentationkravet i BR 18 § 40 tænkes udfyldt.

Ydelsesbeskrivelsen giver vejledning til hvordan denne "Som udført"-dokumentation opnås i samarbejde med byggeriets entreprenører, og definerer hvordan "Som udført"-dokumentationen afleveres til bygherren.

Revisionsudvalget har undersøgt forskellige muligheder for at definere yderligere præ-definerede afleveringsniveauer ud over standardniveauet. Udvalget har dog efter flere forsøg konkluderet, at

bygherrernes behov er for forskellige til, at det giver mening eller er rationelt at definere andre fastlagte niveauer for yderligere registrering og revision af projektdokumentationen.

Begrundelsen for ikke at anvise omfang og detaljeringsniveau for tegninger skal findes i det forhold, at digitale modellerings- og projekteringsværktøjer enkelt kan producere tegninger. Det er derfor vurderet, at begrænsning i omfanget af tegninger ikke længere udgør et retvisende kriterie for fastlæggelse af flere fastlagte niveauer af "Som Udført".

Udvalget har derfor valgt blot at referere generelt til et "Udvidet niveau", der kræver at bygherren, eventuelt sammen med sin rådgiver, fastlægger hvilken dokumentation, der skal udarbejdes/afleveres.

Ydelsesbeskrivelsen giver tre eksempler på sådanne forskellige behov:

For en **boligudlejningsejendom** kan bygherren have behov for opdaterede og opmålte lejlighedsplaner samt registrering af lejlighedens inventar, hårde hvidevarer mv.

For en **produktionsbygning** til medicinalindustrien vil bygherren typisk have behov eksempelvis for en fuldstændig opdatering af projekt for byggeriets tekniske anlæg, diagrammer mv.

For en **kontorejendom** til udlejning kan bygherren have behov for opdaterede indretningsplaner og beskrivelser af indretninger og installationer for de enkelte lejemål, ligesom udlejer til sin administration vil have behov for arealopgørelser af lejemål, adgangsarealer og evt. fællesarealer.

På vegne DANSKE ARK

Preben Dahl

På vegne FRI

Inge Ebbensgaard